

כה:

עין משפט
נר מצוה

ארוסה פרק רביעי סוטה

מסורת הש"ס

כב א מ"י ס"ב מהל'
סוטה הלכה ב:

תוספות שאנין

וביה סברי לאו כגבוי דמי
הויא לה היא תובעת
כתובתה מספק דרילסא
ונאי הלכך אינהו דרואי והויא
ספק ואין ספק מציא מדי
דלא ועליה לרביא ראה
שלא וינתה ל"ה מחלוקת
בעקרה והנה פ"ה
מחלוקת דפליג רבי
אליעזר ואמר (ל) ראה
לקיימה היא ריבול לישא
אשה אחת אבל אילונית
כי נמי ראה לקיימה היא
מיהו לא שמיא מהאי
טעמא דרואיה להרין
בעינן ועקרה ע"י סבה (ל)

מסוס דויקת נשואה עושה ספק נשואה אלמא דמספיקא אמרי ב"ש יתלוקו ולא מוקימי לכולהו נכסי בחזקת יורשי האשה מטעם שער העומד לגבות כגבוי דמי י"ל גבי נפל הבית עליו ועל אצו לא היו לכן נכסים אלא שהיא אומרת האב ראשון ממ יורש הבן וישמעבדו לכתובתה התם ודאי נכסי האב לא עמדו מעולם נכח האשה ואעפ"כ כיון דאמר כגבוי דמי הרי הוא ספק אם האב מת ראשון ועמדו הנכסים בחזקתה או הבן מת ראשון ואין לה באתם נכסים כלום ובחזקת יורשין הן הלכך ספק הוא אם עמד שער שלה לגבות מאותן נכסים כלל הלכך חולקין וכן נפל הבית עליו ועל אשתו ספק אם היא מתה ראשונה וירשה הנבעל שלא ניתנה לגבות מחיים אי נמי איפכא וירשיה בזמן מכתה וכן גבי שומרת יבם שמתה אמר האיל והללו בזמן לירש והללו בזמן לירש יתלוקו אבל הכא שהיא נחייס והכמוה ניתן לגבות לאחר מיתת הנבעל דכיון דדמיא כגבוייה על היורשין להביא ראה שניתנה וכה"ג אומר בפרק השולך (יגמות דף נא:) רישא דלישתא לדידה הויא לה אימי ודאי ואינהו

ספק ואין ספק מציא מדי ודאי סיפא מתה הללו בזמן לירש והללו בזמן לירש: כי ב"ב"ה ח"ה אוסרים או שותות או לא נושאית כתובתה. כ"פ' החולק (ב"ש) מפרש מתוך שלא שותות לא נוטלת כתובתה ולא ידענא כנכסי לזן כגבוי קא סבר ב"ה דכ"פ מי שמת (ב"ב דף קנח.) גבי נפל הבית עליו ועל אשתו אמרי ב"ה הנכסים בחזקת עומדות ופי' נכסי לזן כגבוי פליגי אמוראי בגמרא בחזקת מי בחזקת יורשי הנבעל או בחזקת יורשי האשה ובר קפרא מני הללו בזמן לירש והללו בחזקת יורשי הנבעל או דלמא כיון דאחריותם היו על הנבעל היו בחזקתו ולי"ש ושייכא בפלוגתא דהתם ובנכסי מלוג לא פליג ב"ה דאפי' גבי ספק מוקי לכו בחזקת יורשי האשה וכ"ש הכא דאפי' ודאי וינתה לא הפסידתה כדאמר בפרק אלמנה נוזנית (בבב"ב דף קא.) הויאלת משום שם רע נוטלת מה שבפניה ויולאה ופי' נכסי מלוג ואם תאמר מ"ש מתנין מלוגתא דרב הונא ורב יהודה ורב נחמן ור' יוחנן דפליגי בפ"ק דכתובות (דף יב:) מנה לי בידך והלא אמר איני יודע רב הונא ורב יהודה אמרי חייב רב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור ה"ג היא טוענת כרי אבל הוא אינו יכול לטעון טענת כרי ומהו מיונתא דרב הונא י"ל מאחר שהתורה עשאה ספק עד ששמה אינה יכולה לטעון טענת כרי ופולגתא דמתני' התם הנושא את האשה ולא מנא לה בתולים לא שייכא לה לכא דהתם אפילו ב"ש מודו דשמה אהו שער מעולם לא עמד לגבות שהרי הנבעל טוען מקחו היה מקח טעות והכא לא שייך למימר ליבא דב"ה העמד אשה על חזקתה ואימור לא וינתה שהרי נגלים (לדבר) שקינא לה ונסתרה והכחוש הויאלה מאומה חזקה ועשאה ספק:

וב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי: מעוברת חבירו כו'; אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב מחלוקת בעקרה וחקיה אבל איילונית דברי הכל לא שותה ולא נוטלת כתובתה שנאמר ונקתה וגורעה ורע מי שדרכה להזריע יצאה זו שאין דרכה להזריע מיתבי כ"ה המקנא לארוסתו ולשומרת יבם שלו אם עד שלא כנסה נסתרה לא שותה ולא נוטלת כתובתה מעוברת

וב"ה סברי לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

דראה להרין בעינן ועקרה על ידי מכה חזקה מיעא דבת הרין היא קודם לכן אבל איילונית מצטנן אמה לקייה היא ולא חויא: (ל)

וב"ה סברי לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

תורה אור השלם
1. ואם לא נטמאה
האשה וטוהרה הוא
ונקתה וטוהרה ורע
במדה רב כח

הגהות הב"ח
(6) תוס' ד"ה לא וכו'
דכבועות דמיון:

(א) י"ל ואמר דיכול לישא אשה אחרת כו' בעקרה וקניס
(ב) לכתא למימר אשה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

(ג) חזקה מיעא דבת הרין היא קודם לכן אבל איילונית מצטנן אמה לקייה היא ולא חויא: (ל)

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

ב"ה סברי שטר העומד לגבות לאו כגבוי דמי. והויא לה היא מובעת מספק דלמנא ונאי הלכך אינהו ודאי והיא ספק ואין ספק מציא מדי ודאי ועליה להביא ראה שלא וינתה: מסוקת. דפליג ר"א ואמר יכול לישא אחרת כו': בעקרה וקניס. דליכא למימר אינה שותה אלא טעמא משום דלא חויא לקיימה עלה פליג ר"א ואמר ראה לקיימה היא דיכול לישא אשה אחרת: אבל איילונית. נתי נמי דראה לקיימה מיהו לא שמיא מהאי טעמא

(י) נשאה